

HUUMEET

Huumekaavio on tehty helpottamaan tunnistamista, riskien huomioimista sekä tukemaan käytön ja haittojen vähentämistä. Oheisesta kaaviosta selviää huumeiden pääluokitukset. Aina on huomioitava:

- Aineen koostumuksen ja vahvuuden sattumanvaraisuus: Vahvuus ei ole usein tiedossa ja vaihtelee eri erien välillä. Tämä lisää yliannostuksen riskiä. Aineiden koostumukset ovat vaihtelevia ja aine ei välttämättä ole sitä, mitä sen on väitetty olevan. Tabletin näköiseksi tehdyt huumeet eivät ole vertailukelpoisia laadunvalvonnan läpikäymiin lääkkeisiin. Tablettimuotoiset huumeet sisältävät saman vahvuusvaihtelun riskin kun muutkin aineet.
- Jatkoaineet: Huumeita jatketaan muilla, mahdollisesti epäpuhtailla, myrkyllisillä tai allergisoivilla aineilla esim. myyntivoiton lisäämiseksi. Näin ennakoimattomat haittavaikutukset lisääntyvät.
- Suonensisäinen käyttö: Epäpuhtaiden välineiden (neula, ruisku, klikkikupit, filtterit, vesi) välityksellä leviävät myös veriteitsetarttuvat taudit kuten HIV ja hepatiitti C. Suonensisäisesti aineita käytävillä on usein myös suonitulehduksia ja -tukoksia epäpuhtauksien tai esim. tablettien sidosaineiden aiheuttamana.
- Sekakäyttö on hyvin yleistä. Tällöin tunnistaminen ja riskien arvioiminen on vaikeaa. Käyttäjän tajunnan taso ja käytös voivat muuttua nopeasti. Käyttäjä itse on yleensä paras "tiedon lähde" aineen sisällöstä ja vaikutuksista.
- Tutkimuskemikaalien ja muuntohuumeiden yleistymisen vaikeuttaa päihtymyksen ja aineen tunnistamista sekä riskien arviointia niin käyttäjälle kuin muillekin tahoille.

AINE	ALKUPERÄ	ULKONÄKÖ	KÄYTTÖTAPA	TUNNISTAMINEN	VAIKUTUKSIA	RISKEJÄ
KANNABIS						
<p>MARIHUANA eli budi, pajautus, paja, savut, sihautus, kukka, möyhy, päyrä...</p> <p>HASIS eli lätkä, laatta, hasa, paki, rocco, peeällä, charas.</p> <p>Synteettiset kannabinoidit (Esim. Chimnica, JWH, Spice-tuotteet)</p>	<p>Cannabis sativa/ Cannabis indica hamppukasvi. Päihdyttävin kannabinoli on THC.</p> <p>Marihuana kuivatetaan lehdistä ja kukinnoista.</p> <p>Hasis on kukintojen pihkaa.</p> <p>Kannabiksesta voidaan uuttaa myös öljyä, jota lisätään pisara tavalliseen tupakkaan.</p> <p>Laboratorioissa valmistettuja THC:n vaikutuksia muistuttavia aineita.</p> <p>Osa luokiteltu huumausaineiksi, osa ei.</p>	<p>Marihuana on vihreää rouhetta tai kukinnon nuppuja. Myös lehteä saatetaan polttaa, mutta kukinnot ovat varsinaisesti käytetty tuote.</p> <p>Hasis on ruskeaa, mustaa, vihertävää tai harmaata laattaa tai massaa.</p> <p>Jauheita tai nesteitä. Spice-tuotteet monivärisissä myyntipaketeissa.</p>	<p>Yleisimmin poltettuna, mutta myös suun kautta teessä, kaakaossa ja leivonnaisissa.</p> <p>Polttamalla tai suun kautta.</p>	<p>Käytön aikana silmät punoittavat. Punoituksen laskiessa silmän verisuonet vielä verestävät muutaman tunnin. Pulssi nopeutuu ja verensokeri laskee. Runsas käyttö aiheuttaa tupakkakäskää.</p> <p>Takaumat mahdollisia, mutta harvinaisia. Imelä haju tarttuu usein myös esim. vaatteisiin.</p> <p>Sekavuus, ajatusten harhailu, joskus punoittavat silmät</p>	<p>Puheliaisuus/hilpeys tai syrjäänvetäytymisen/ sisäänpäin kääntyminen. Lisääntynyt ruokahalu eli "mässyt". Euforia.</p> <p>Paniikkitilat, psykoottisuus, passivoituminen, tilanearviointi-kyvyn muuttuminen. Aine on rasvaliukoinen ja sen poistuminen elimistöstä kestää useita viikkoja. Päihtymys poltettuna 2-3 tuntia ja syötynä 4-8 tuntia.</p> <p>Vaikutus jopa satakertainen vrt kannabikseen! Spice-tuotteissa myös yhteisvaikutukset mahdollisia.</p>	<p>Psykoosi, passivoituminen ja persoonallisuusmuutokset. Lisää riskiä sairastua mielenterveydellisesti (esim. skitsofrenia, masennus) erityisesti, jos henkilöllä on alttiutta näille sairauksille.</p> <p>Heikentää kognitiivisia kykyjä pitkäaikaiskäytössä. Keskushermoston kehitysvaiheessa nuorilla erityisen haitallista.</p> <p>Sosiaaliset riskit ovat myös merkittäviä.</p> <p>Psykoottisuus, kohonnut verenpaine, rytmihäiriöt, jopa hengityslama.</p>

AINE	ALKUPERÄ	ULKONÄKÖ	KÄYTTÖTAPA	TUNNISTAMINEN	VAIKUTUKSIA	RISKEJÄ
STIMULANTIT						
AMFETAMIINIT eli piri, vireeni, vipinä, vauhti, viuhka, pirna, alakerta... METAMFETAMIINI on huomattavasti vahvempaa kuin normaali amfetamiini, joka on dekstro- ja levoamfetamiinien seos.	Kemiallisesti valmistettu.	Yleisimmin vaalea jauhe, mutta myös kapselit, liuos tai tahna. Esiintyy myös kellertävänä, oranssina ja pinkkinä.	Nuuskaamalla tai suonensisäisesti, mutta myös syömällä (ns. pommina esim. vessa-paperissa) tai nesteeseen sekoitettuna. Metamfetamiini myös polttamalla.	Yleensä laajentuneet pupillit, itsevarmuus ja "ylikierröksillä" käyminen. Kohonnut hengitystiheys, pulssi, verenpaine ja kehonlämpö. Hikoilu. Kärsimätön, joskus myös arvaamaton. Mahdollisesti vainoharhaisuutta.	Euforia, vahva elämän hallinnan tunne, energisyys, unettomuus, ruokahaluttomuus, pelkotilat, psykoottisuus, tuska/paniikkilat. Muutoksia seksikyvykkyydessä/halukkuudessa. Päihdevaikutus n. 2-8 h.	Psykoosi, aivoverenvuoto, sydäninfarkti ja jälkimasennustiloissa itsemurhat. Riippuvuus, elämäntilanteen menettäminen ja hampaiden vaurioituminen.
EKSTAASI/ MDMA eli nipsut, esso, essi, E, eemeli, namit, naksut, mämmi, matami, magneetti, madma...	Yl. pääasiassa MDMA:ta tai jotain muuta amfetamiinin johdannaista. Useamman aineen sekoitukset ovat yleisiä.	Usein tabletteja, joihin on painettu erilaisia kuvioita. Myös jauheena ja kapseleina.	Yleensä syömällä tai nuuskaamalla, harvoin suonensisäisesti.	Laajentuneet pupillit sekä leuan ja kasvolihasten jännitystilat. Olotila energisestä korostuneeseen rauhallisuuteen. Kehonlämmön nousu.	Sosiaalisuuden kasvaminen, energisyys, tuntoaistin herkistyminen, mielialavaihtelut ja joskus aisti-harhat. Kesto 2-3 tuntia.	Amfetamiinin vaikutusten lisäksi lämpöhalvaus ja verenvuototaudin riski. Masennuslääkkeiden (MAOI) kanssa hengenvaarallinen.
KHAT eli kati	Catha edulis-kasvin lehdet ja kukinnot.	Vihreät tai ruskeat lehdet tai niistä tehty uute.	Pureskelemalla suuria määriä lehtiä. Käytössä lähinnä somalikultuurissa.	Punaruskeat hampaat. Elintoimintojen nopeutuminen, lämmön nousu ja poskien punoitus. Pirteä puheliaisuus.	Muistuttaa mietoja amfetamiinin vaikutuksia. Saattaa aiheuttaa maanisuurta, aistiharhoja ja rytmihäiriöitä. Vaikutus n. 3h.	Psykoosit, jälkimasennus ja ruuansulatuselinten alueen tulehdukset.
KOKAIINI eli koka, koku, lumi, kola, kokkola, kokkeli, pepsi, yläkerta	Valmistetaan Kokapensaan lehdistä kemiallisen prosessin tuloksena.	Valkoista jauhetta. Puuduttaa esim. huulen tai nenän koskettaessa. Crack on yl. kellertävinä rakeina.	Ensisijaisesti nuuskaamalla, mutta myös suonensisäisesti tai polttamalla hengittämällä höyryä (crack räätisee polttamalla).	Osittain amfetamiinimainen vaikutus, mutta lyhytkestoisempi. Itsevarmuus, jopa ylimielisyys. Nenän verenvuoto, vetisyys, nasaalisuus.	Euforiaa, itsevarmuutta. Seksuaaliset toimintahäiriöt, mutta myös libidon voimistuminen. Tuntoaistin heikkeneminen. Kesto 10-60 minuuttia.	Äkkikuolema (etenkin alkons kanssa), aivohalvaus, hengityksen salpautuminen. Sydänpysähdys ja rytmihäiriöt. Nenän limakalvojen ja rustojen vaurioituminen.

AINE	ALKUPERÄ	ULKONÄKÖ	KÄYTTÖTAPA	TUNNISTAMINEN	VAIKUTUKSIA	RISKEJÄ
HALLUSINOGEENIT						
LSD eli matka, pahvi, trippi, happo, lappu...	Kemiallinen valmiste. d-lysergihapon dietyyliamidi	Liuos, jota on imeytetty pieniin paperinpaloihin, sytyttimenkiviä muistuttaviin paloihin (microdot) tai tabletteihin. Myös nesteenä tippapulloista annosteltuna. Neste hajutonta, mautonta ja väritöntä, mutta usein sekoitettu hyvin pieneen määrään vahvaa alkoholia.	Aine imeytetään elimistöön suun tai muun limakalvon kautta.	Usein laajentuneet pupillit. Olotila kiihtyneestä syvään rauhallisuuteen. Normaalista poikkeavat miellelyhtymät, visuaalit/hallusinaatiot. Myös fyysinen energisyys yleistä. Sekavuus, paniikki, pahoinvointi ja pelkotilat mahdollisia.	Laaja skaala vaikutuksia, jotka vaihtelevat käyttäjän ja käyttötilanteen mukaan: kaikkivoipaisuuden tunne, energisyys, hilpeys/masennus, aistiharhat, minä – käsitteen häiriöt, herkkä tunnetilojen aistiminen, minän jakautuminen, paniikki- ja pelkotilat, euforia, tyyneys. Matkan kesto 8-12 tuntia.	”Matka voi jäädä päälle”, herkkyyys tapaturmille, psykoottisuus ja harhojen aiheuttamat kuolemat sekä itsemurhat. Bromo dragofly:ta saatetaan käyttää vahingossa LSD:n sijasta, jolloin vaikutuksen kesto 12-24 tuntia. LSD lappuina myydään myös DOB:tä, DOC:tä ja 25I-Nbome:tä.
SIENET Psilosybiinisienet eli taikasienet tai ”tatit”. Suomessa poimitaan lähinnä Psilocybe Semilanceata eli Lantamadonlakkia. Kasvatetut yleensä Psilocybe Cubensis – lajikkeita. Punaisella kärpässienellä myös kokeilukäyttäjiä.	Sieniä kasvatetaan kotioiloissa tai kerätään nurmikoilta ja metsistä. Niitä tilataan myös internetin kautta. Tällöin ne voivat sisältää muita aineita, kun mitä niissä ilmoitetaan/oletaan olevan.	Päihdetarkoituksessa käytettävät sienet sisältävät esim. iboteenihappoa, muskimolia, psilosybiiniä, psilosiiniä ja baeokystiiniä.	Yleisimmin syömällä tai teenä.	Osittain alkoholihumalaa muistuttava humala, sekavuus, joskus pahoinvointi, laajentuneet pupillit, voimistuneet tunnereaktiot.	Hyvänolontunne, poikkeavat miellelyhtymät, hilpeys, hallusinaatiot, huimaus, sekavuus- ja pelkotilat, paniikkireaktiot. Samankaltaisuutta LSD:n kanssa, mutta huonompi koordinaatio ja huomattavasti lyhyempi kesto eli noin 3-8 tuntia.	Sienet voi sekoittaa hengenvaarallisiin myrkkysieniin, mistä voi seurata maksa- ja munuaisvaurioita. Vaikuttavan aineen määrää on vaikea arvioida. Ahdistus, paniikki ja pelkotilat. Psilosybiinin vaikutusten voimistaminen MAO-inhibiittoreilla johtanut psyykkisiin yliannostuksiin.

AINE	ALKUPERÄ	ULKONÄKÖ	KÄYTTÖTAPA	TUNNISTAMINEN	VAIKUTUKSIA	RISKEJÄ
DISSOSIATIIVIT KETAMIINI eli ketku, K-vitamiini	Synteettinen valmiste (esim. Ketalar lääkeaine). Käytetty nukutusaineena (edelleen eläimillä.)	Erivärisiä jauheita tai väritön liuos.	Yleisemmin nuuskaamalla, mutta myös injektoimalla lihakseen tai suoneen.	Motoriset häiriöt, muuttunut todellisuuden ja aistimusten kokemus, puuropuhe, ahdistuneisuus, kiihtyneisyys. Vaikutuksen kesto 30-60 minuuttia.	Euforiasta ahdistuneisuuteen. Kehosta irtautumisen tunne, visuaalit, suuremmilla annoksilla "hukassa olo".	Riippuvuus, onnettomuusalttius, pelkotilat, paranoia, sykkeen ja hengitysrytmin häiriöt, pahoinvointi, virtsarakon vaurioituminen. Tajunnan ja muistin menetys.
DEKSTRO-METORFAANI eli DXM, dexmi.	Resilar, Redolcomp, Rometor ja Sir Efedrin - yskänlääkkeet.	Yskänlääke(pullo).	Juomalla sellaisenaan suurina annoksina tai erottelemalla (esim. lipeän, sitruunamehun avulla) muista yskänlääkkeen aineista.	Näkö- ja kuulohäiriöt. Levoton ja pirteä, voi edetä maniaan. Joskus pupillien laajentuminen ja robottimainen kävely	Kutina, hallusinaatiot, euforia, hilpeys, huimaus, takykardia, ripuli, "kujalla olo". Kesto 4-8 tuntia.	Onnettomuudet, pelkotilat, sekavuus, aivovaurion tai jopa kuoleman riski. Ekstaasi+dekstromet orfaani on erittäin vaarallinen, jopa tappava yhdistelmä.
ILOKAASU dityppioksidi eli typen happiyhdiste. Farmakologisesti kaasumainen opiaatti.	Kermavaahdon vaahdottamiseen tarkoitetut metallikapselit.	Kaasu	Kaasua voi hengittää suoraan sifonista tai esim. ilmapallosta.	Hyväntuulisuus, hihittely, pahoinvointi, tapaturmat kaatuessa.	Nopea opiaattimainen vaikutus. Syrjäyttää hapen keuhkoissa. Paikantaju hämärtyy, iloisuus ja metallimaiset kuuloaistimukset. Vaikutus 1-2 minuuttia.	Tapaturmat kaatuessa, tukehtuminen omaan oksennukseen hetken tajuttomuudessa, pitkäaikaiskäytössä mahd. B12 - vitamiinin puutokset.

AINE	ALKUPERÄ	ULKONÄKÖ	KÄYTTÖTAPA	TUNNISTAMINEN	VAIKUTUKSIA	RISKEJÄ
LÄÄKKEET						
LÄÄKKEET eli mömmöt, tabut, ryynit... Psykoosi-, neuroosi-, uni-, depressio-, vahvat särky-, matkapahoivointi- ja kipulääkkeet sekä yskänlääkkeet (opiaatti pohj.).	Kemiallisia valmisteita. Lääkkeitä käytetään esim. päihtymiseen, vieroitusoireisiin, tehostamaan eri aineiden vaikutusta jne.	Tabletit, kapselit, liuokset. Nuoret käyttävä usein täysin sattumanvaraisesti kolmiollisia lääkkeitä. Muuten etsitään tiettyjä vaikuttavia aineita.	Sekakäyttönä, yliannoksia syömällä tai suonensisäisesti	Mahdollisesti sekava käytös, ilman alkoholia ns. apteekin haju, yleensä väsynyt ja raukea, puheen kankeus, haparoivuus ja tunteiden ailahtelu. Myös energisyys ja ylivalppaus (stimulantit).	Päihtymys, huolettomuus, rentoutuminen, sekavuus, välinpitämättömyys, pelkotilat, uihäiriöt, lamaantuminen ja ahdistuneisuus.	Vaikea ja pitkä vieroitus, lääkkeiden arvaamattomuus, sekakäytössä yhteisvaikutukset ja myrkytyskuolemat. Rauhoittavilla arviointikyvyn laskua ja muistihäiriöitä.
DOPING AINEET (testosteroni, anabolis-androgeeniset steroidit).	Synteettisiä johdannaisia hormoneista.	Tabletit, injektio-ampullit.	Steroidit: lihakseen ruiskutettuna, lääkteinä ja ihovoiteina. Käytetään usein jaksoittain.	Hormonaalisia muutoksia ja impulsiivista käytöstä. Aggressiivisuutta etenkin pienenkin alkoholimäärän kanssa.	Lihasmassan kasvu, mielialavaihtelut, yli/aliseksuaalisuus. Lisää ärtyisyyttä, masentuneisuutta, aggressiivisuutta ja vainoharhaisuutta.	Hormonaaliset häiriöt, sydänlihas muutokset, aivoinfarkti, impotenssi ja maksakasvaimet. Nuorilla jopa lyhytkasvuisuus.
BENTSODIATSEPIINIT eli ryynit, pamit (Diapam), telaketjut, telarit santut (Xanor), tennarit (Tenox)...	Rauhoittavia lääkkeitä.	Erilaisia tabletteja.	Syötynä, usein kuitenkin lääkekäyttöä suurempina määrinä. Joskus suoneen pistämällä.	Saattaa esiintyä uneliaisuutta, välinpitämättömyyttä, puheen sammaltamista ja "soseista" käytöstä. Bentsodiatsepiinien käyttö näkyy huumetestissä jopa viikkoja.	Ahdistuksen väheneminen, joskus uneliaisuus, välinpitämättömyys, rentoutuminen. Muisti- ja älyllinen toiminta heikkenee. Kesto vaihtelee eri bentsodiatsepiinien välillä.	Nopea riippuvuus, alhainen yliannostuskuolleisuusriski, riskikäyttäytymistä erityisesti alkoholin kanssa, tapaturmariski, muistihäiriöt. Opiaatit+bentsot yhdessä erittäin vaarallisia. Käyttö lopetettava asteittain.

AINE	ALKUPERÄ	ULKONÄKÖ	KÄYTTÖTAPA	TUNNISTAMINEN	VAIKUTUKSIA	RISKEJÄ
SEDATIIVIT						
OPIAATIT: HEROIINI, MORFIINI, FENTANYyli, OPIUM ja näiden johdannaiset. Yleisiä nimiä ovat esim. hepo, herska, hidas, H, morfa ja jarru.	Oopiumunikon maitiaisnesteestä uutetaan morfiini + kodeiini. Morfiinista valmistetaan kemiallisesti vahvempaa heroiniä. Kemiallisesti valmistettuja synteettisiä opiaatteja esim. lääkevalmisteissa. Samoin valmistettu Fentanyyli on heroiniäkin huomattavasti voimakkaampaa.	Oopium: Unikon siemenkodat sellaisenaan teessä tai mustahko massa poltettuna. Morfiini: väritön neste. Heroiini: ruskeasävyinen tai vaalea jauhe. Synteettiset tabletteina.	Suonensisäisesti, nuuskaamalla, juoden (teenä) tai polttaen. Ruskeaa heroiniä myös poltetaan "pelliltä" eli foliopalan päältä. Oopiumia poltetaan piipussa.	Elintoimintojen hidastuminen ja supistuneet pupillit. Päihtyneenä raukea/rauhallinen ja katse on lasittunut, hieman uninen. Vieroitusoireiden lähestyessä levoton, ahdistunut ja arvaamaton pakonomaisen aineen saamisen tarpeen takia.	Vahva euforia, tunteettomuus, omiin oloihin vetäytyminen. Piittaamattomuus itsestä ja muista sekä normaalin elämän ongelmista. Fyysiset vieroitusoireet ovat hyvin voimakkaat. Kokeilijoilla helposti voimakasta ja pitkäkestoista pahoinvointia. Vaikutuksen kesto vaihtelee eri opiaattien välillä.	Hengityslama. Opiaattien kanssa keskushermostoa lamaavat aineet (jotkut lääkkeet, alkoholi, gamma, lakka) aiheuttavat hengenvaaran. Aineiden pitoisuuksien vaihtelu aiheuttaa suuren yliannostuksen riskin. Sosiaalinen syrjäytyminen ja taloudelliset ongelmat. Sydäntulehdukset.
GAMMA eli gammahydroksivoihappo, GHB, liquid ecxtacy. BDO ja Lakka eli GBL (huomattavasti vahvempi) muuttuvat elimistössä gammaksi. Yleisiä nimiä ovat litku, huikka, shotti.	Kemiallinen valmiste, joka on alun perin kehitetty nukutus- ja rauhoittavaksi lääkkeeksi. Esiintyy aivoissa myös luonnollisesti.	Yleensä kirkasta tai tummaa nestettä. Maku "kemiallinen" ja huomattavan suolainen. Mahdollisesti myös jauheena ja kapseleina.	Nestettä juodaan pieninä muutamien millilitrojen annoksina tai esim. alkoholiin sekoitettuna.	Alkoholimainen humala. Rentouttaa ja euforisoi, mutta myös väsyttää ja aiheuttaa tajuttomuutta. Myrkytysten oireita, esim. pahoinvointi. Nopea tajuttomuus ja nopea herääminen. Sekavuus, verenpaineen lasku ja pulssin hidastuminen.	Mahdollisesti myrkytyksen oireita. Sekavuus ja vahva humala. Seksuaalivietin korostuminen. Aineen määrästä riippuen uneliaisuus, mielihyvä tai tajuttomuus. Jatkuvässä käytössä riippuvuus ja vieroitusoireet. Vaikutus alkaa n. 15 min. kuluttua ja voi kestää jopa 8 tuntia, yl. 2-3 h.	Sydän- ja verenkiertojärjestelmän pettäminen. Kooma. Tukehtuminen oksennukseen, erityisesti alkoholin, rauhoittavien ja opiaattien kanssa. Kouristuksia ja väsymystä.

AINE	ALKUPERÄ	ULKONÄKÖ	KÄYTTÖTAPA	TUNNISTAMINEN	VAIKUTUKSIA	RISKEJÄ
BUPRENORFIINI eli Subutex, Suboxone, Temgesic. Yleisiä nimityksiä: subut, teemut (Temgesic), kasipallo (8 mg Subutex).	Synteettistä opiaattia sisältävä lääketabletti. Tuodaan myös maista, joissa sitä saa reseptillä.	Subutex: Valkoinen soikea tabletti, jossa toisella puolella miekan kuva.	Suonensisäisesti tai nuuskaamalla. (Vieroituksessa suun kautta imeyttämällä, jolloin ei päihtymystä.)	Sama kuin opiaateilla.	Sama kuin opiaateilla.	Hengityslama. Suonitukokset (lääkkeen maissitärkkelys) IV- käytössä. Pitemmässä käytössä sosiaaliset ja taloudelliset ongelmat, voimakas riippuvuus.
MUUNTOHUUMEET						
EMCDDA seuraa yli 450 muuntoa. Vuonna 2014 Euroopassa löydettiin 101 uutta muuntohuumetta. Osa siirtyy huumausaineluette- loon ja osa kuluttajamarkkinoilta kiellettyjen psykoaktiivisten aineiden luetteloon.	Tunnettujen huumausaineiden molekyylirakennet- ta muutetaan siten, ettei sitä enää voida katsoa lain tarkoittamaksi ja kieltämäksi huumausaineeksi. Eniten muuntoja on kannabinoideista ja amfetamiinin kationeista.	Yleensä tabletteja. Myös kapseleita, jauheita ja nesteitä.	Pääosin polttamalla tai syömällä.	Riippuen minkä huumeryhmän muunnoista on kyse.	Vaikutukset usein paljon voimakkaampia ja arvaamattomampia kun alkuperäisen huumausaineen.	Kokemustiedon puuttuessa tuntemattomia ja yllättäviä haittavaikutuksia. Vaikutusajat erilaisia, jolloin riskinä ottaa uusi annos, ennen edellisen vaikuttamisen alkua. Vahvuuserot suuria. Tuote ei sisällä sitä, mitä tuoteseloste väittää. Kuolemantapauksia.

AINE	ALKUPERÄ	ULKONÄKÖ	KÄYTTÖTAPA	TUNNISTAMINEN	VAIKUTUKSIA	RISKEJÄ
IMPATTAVAT AINEET eli tinnerit, lakat, poppers, liimat, tussit, puhdistusaineet, butaani (sytyttimien nestekaasu), bensiini, aerosolit jne.	Aineita on helposti saatavissa kotoa, koulusta, harrastuksista jne.	Useimmat aineet ovat normaalisti kotitalouksissa käytössä ja esiintyvät alkuperäisissä myyntipakkauksissa	Hengittämällä suoraan valmistetta tai laittamalla ainetta pussiin tai kangaspalaan, josta sitä hengitetään.	Tokkurainen käytös, puuropuhe, rengas suun/nenän ympärillä, toistuva nenäverenvuoto, tahrat vaatteissa, itsekontrollin heikkous ja haju.	Päihtymys, kaikkivoipaisuuden tunne, sekavuus, pahoinvointi, aistiharhat, kaksoiskuvat, kiihtyneisyys ja muistikatkot.	Hengityskeskukseen lamaantuminen, rytmihäiriöt, sydänpysähdys, keuhkovauriot, elimelliset aivovauriot ja kurkunpään krampit (hengitys estyy).
MUUT AINEET Mausteet (muskottipähkinä), yrtit (Salvia d), jotkut lääkevalmisteet, korvikkeet jne.	Päihtymystarkoitukseen on keksitty useita erilaisia korvikkeita mausteista, yrteistä, kemiallisista yhdistelmistä yms. Näitä löytyy kotoa, tilataan netistä tai niitä valmistetaan itse.	Valmispakkaukset tai esim. apteekista hankitut valmistusaineet.	Syömällä, juomalla tai polttamalla.	Kaikki päihteisiin liittyvät tunnistamismerkkit (sekava käytös ja puhe, keskittymiskyvyn heikkeneminen, mielialan ja elämän arvojen muutokset, elämän otteen/hallinnan menettäminen jne.)	Päihtymys, sekavuus ja arvaamattomuus.	Monen vaikutukset ovat tutkimatta, joten näiden käyttö sisältää arvaamattomia ja tuhoisia riskejä. Sekakäytössä aineiden yhteisvaikutukset voivat johtaa vaaratilanteisiin.

Taulukossa käsitellään vaikutuksia ensisijaisesti fyysisestä näkökulmasta. Käyttäjän elämän kannalta oleellisempaa voivat olla sosiaaliset, henkiset ja psyykkiset vaikutukset! Käytetyn aineen selvittäminen on usein toissijaista siihen nähden, että henkilöllä on tarve päihtyä. Päihtymisen tarve on keskeinen tekijä, johon tulee puuttua sekä tarjota tukea ja vaihtoehtoja.

Lisätietoja:

Tästä on kyse -tietoa päihteistä -kirja, Youth Against Drugs ry, pääkaupunkiseudun paikallisosasto

Internet linkkejä: www.paihdelinkki.fi (A-klinikkasäätiö)

Neuvonta: www.mobiiliapu.fi tai puhelimitse 0800 90045 (24/7, ilmainen, www.paihdeneuvonta.fi)

Suomen Punainen Risti: kati.laitila@punainenristi.fi tai 020 701 2129, sekä Varhaisen Puuttumisen koulutukset